

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-(2021/2022-1)

ULUSLARARASI YAŞLILAR GÜNÜ 1 EKİM (2021)¹

Her Yaşta Dijital Hakçalık

Uluslararası Yaşlılar Günü (1 Ekim) toplumda yaşlılık döneminde yaşanan sorunların farkındalığını artırmak ve çözümler üretmek amacıyla Birleşmiş Milletler tarafından 14 Aralık 1990 tarihinden itibaren her yıl düzenli olarak çeşitli etkinliklerle anılan bir gün olma özelliği taşımaktadır. Nüfusun yaşlanmasının 21. yüzyılın en önemli sosyal dönüşümleri arasında olduğu ifade edilmektedir.

Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19) ve hastalığın olumsuz etkileri yaşlı bireyler açısından da görülmeye devam eden bu dönemde BM tarafından bu yıl için belirlenen tema “**Her Yaşta Dijital Hakçalık** (Digital Equity for All Ages)” olmuştur.ⁱ

Bugünkü bilgilere göre dünya nüfusunun yaklaşık yarısı çevrimiçi hizmetlere erişememektedir. Küresel düzeyde bu konuda önemli boyutta bir eşitsizlik olduğu ifade edilmektedir. Aşağıda 2021 yılı için Uluslararası Yaşlılar Günü teması ile uyumlu olarak BM tarafından vurgulanan öncelikli konular yer almaktadır:

1. Dijitalleşme konusunda farkındalık yaratmak ve yaşlı bireyleri bu konuda desteklemek
 - a. Yaşlı bireylerin maruz kaldıkları ayrımcılıkla mücadele etmek
 - b. Çalışmalar sırasında sosyo-kültürel özellikleri dikkate almak
2. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine tam olarak ulaşmak için dijital teknolojilerden yararlanmak amacıyla gerekli yaklaşım ve politikaların önemini vurgulamak
 - a. *Dijital hakçılığın sağlanmasının Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ulaşmak için gerekli olduğu bilinmektedir.*
3. Dijital teknolojilerin erişilebilirlik, tasarım, karşılanabilirlik, kapasite geliştirme, altyapı olanakları için kamu ve diğer ilgili tarafları dikkate almak
4. Yaşlı bireylerin mahremiyetine ve dijital güvenliğine özen göstermek, bu konuda yasal çerçevenin güçlendirilmesine katkı sağlamak, farkında olmak
5. Çalışmaların insan haklarına öncelik veren bir yaklaşımla olması gerektiğini vurgulamak

İçinde bulunduğumuz dönem Sağlıklı Yaşlanma On Yılı (Decade of Healthy Ageing; 2021-2030) olarak kabul edilmektedir. Dolayısıyla, bu özel dönemde ilgili bütün tarafların iş birliği içinde eylemlerde bulunması son derece önemlidir. Birleşmiş Milletler bu çağırışı resmi paylaşım ortamlarında yapmaktadır. Amacın, yaşlı bireylerin kendilerinin, ailelerinin ve içinde yaşadıkları toplumun yaşam koşullarını iyileştirmek/geliştirmek olduğu her zaman akılda tutulmalıdır.

“Her Yaşta Dijital Hakçalık”

ⁱ Hakçalık; “equity” karşılığı kullanılmıştır. Hakkaniyet olarak da bilinir.

¹ [Internet] <https://www.un.org/en/observances/older-persons-day> Erişim:30.9.2021.

Bu doküman, Prof. Dr. Dilek Aslan tarafından 30.9.2021 tarihinde hazırlanmıştır.
Bu bilgilendirme notunun aşağıda belirtilen şekilde kaynak gösterilmek şartıyla yazılı, elektronik, vb ortamlar kullanılması önerilmektedir:
Aslan D. Uluslararası Yaşlılar Günü (2021)-HÜTF Halk Sağlığı AD Toplum İçin Bilgilendirme Serisi-1 [Internet]
<http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/> Erişim: 30.9.2021.